

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative este elaborat de Procuratura Generală.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
<p>Contrabanda cu țigarete, inclusiv cu produse contrafăcute este evaluată, în prezent, ca fiind unul dintre cele mai serioase riscuri la adresa securității la frontiere, cauzând pierderi de milioane de euro pentru bugetele statelor membre ale UE. Conform estimărilor Oficiului European de Luptă Antifraudă, comerțul ilicit cu tutun „costă” Uniunea Europeană mai mult de 10 miliarde euro, anual.</p> <p>În acest context, este de menționat că teritoriul Republicii Moldova joacă un rol important în traficul ilicit cu țigări de la frontiera de Est a UE.</p> <p>Analiza cadrului normativ pentru eliminarea comerțului ilicit cu produse din tutun și produse conexe, inclusiv contrabanda, producerea ilicită și contrafacerea, în special sub aspectul plenitudinii de încriminare a faptelor prejudiciabile și a efectelor pe care le produc inclusiv sub aspect preventiv, atestă mai mulți factori care contribuie sau încurajează contrabanda cu produse din tutun și/sau produse conexe.</p> <p>Astfel, interesul material, profitabilitatea înaltă, cu riscuri minime și pedepse relativ blânde tentează implicarea a tot mai multor persoane în contrabanda cu țigări și determină/fundamentează amploarea infracțiunii propriu zise, răspândite la nivel internațional.</p> <p>Potrivit unui studiu¹ realizat de Centrul pentru Politici și Analize în Sănătate în perioada 2014 – 2023, Curtea de Apel Chișinău și Curtea Supremă de Justiție au examinat și pronunțat în total 19 hotărâri judecătorești în privința a 31 persoane fizice învinuite de contrabandă cu țigarete și/sau alte produse din tutun sau produse conexe, dintre care: doar 6 persoane au fost condamnate cu închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar; 12 persoane au fost condamnate cu închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei; în privința a 3 persoane a fost aplicată sancțiunea penală sub formă de amendă; 9 persoane au fost liberate de răspundere penală, dintre care 5 au fost liberate inclusiv și de răspundere contravențională; procesul penal în privința unei persoane a fost încetat în conformitate cu prevederile Legii nr.210/2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova; în privința persoanelor juridice, careva sancțiuni penale pentru contrabandă cu țigarete și/sau alte produse din tutun sau produse conexe nu au fost aplicate.</p> <p>Astfel, se atestă că reglementările juridice din Republica Moldova care stabilesc răspunderea pentru comerțul ilicit cu produse din tutun și produse conexe, inclusiv contrabanda, producerea ilicită și contrafacerea țigaretelor nu sunt eficiente. Pentru anumite fapte nu este reglementată răspunderea iar pentru altele, pedepsele sunt relativ blânde. Toate aceste circumstanțe încurajează în mod indirect contrabanda care atentează asupra sănătății publice și securității statului.</p> <p>Începând cu anul 2002 și până în prezent, acțiunile de contrabandă au fost</p>

¹ <https://www.pas.md/ro/PAS/Studies/Details/414>

reglementate întotdeauna ca fiind infracțiuni ușoare sau mai puțin grave, cu excepția cazurilor în care aceste infracțiuni sunt comise în varianta agravată.

În atare circumstanțe, persoanele care comit asemenea fapte rămân a fi condamnate cu închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, liberate de răspundere penală sau chiar sunt liberate de răspundere contravențională, iar statul rămâne doar a fi prejudiciat în urma acestor acțiuni ilegale.

Într-o altă ordine de idei, este de menționat că prin Legea nr.25/2023 pentru modificarea unor acte normative, au fost aduse modificări la următoarele acte legislative: Legea nr. 278/2007 privind controlul tutunului; Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008; Legea nr.10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice; Codul penal al Republicii Moldova nr.985/2002; Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.

În acest context, menționăm că noile prevederi ale Codului penal nr.985/2002 (art.250². Fabricarea, punerea în circulație și utilizarea timbrelor de accize false), potrivit Art.VI. - Dispoziții finale și tranzitorii a Legii nr.25/2023, vor intra în vigoare abia la 21 martie 2026. Ținând cont de scopul proiectului de lege și necesitatea descurajării și contracarării eficiente a infracțiunii de contrabandă cu produse din tutun și produse conexe, considerăm necesar ca modificările aduse Codului penal prin Legea nr.25/2023 să intre în vigoare mai devreme decât a fost prevăzut inițial. Din acest motiv, se impune modificarea Art. VI. – Dispoziții finale și tranzitorii ale Legii nr.25/2023.

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Propunerile *de lege ferenda* se rezumă la următoarele intervenții normative:

Articolul I. – [Codul Penal nr.985](#) din 18.04.2002 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.72-74 din 14.04.2009), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 248¹:

Se completează cu alin.(5) cu următorul cuprins:

„(5) Acțiunile prevăzute la alin.(1), (2), (3) sau (4) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora,

se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 12 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 12000 la 15000 unități convenționale cu lichidarea persoanei juridice.”

2. Se completează cu articolul 249¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 249¹. Circulația ilegală a produselor din tutun și/sau a produselor conexe, precum și a echipamentelor de fabricare a acestora

(1) Importul, exportul, fabricarea, comercializarea, echipamentelor de fabricare a produselor din tutun în lipsa autorizației sau a altor acte confirmative care conferă titularului aceste drepturi,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 1050 la 1500 unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 3500 la 5500 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(2) Prelucrarea industrială a tutunului, fabricarea produselor din tutun și/sau a produselor conexe, comercializarea angro a produselor din tutun și/sau a produselor conexe, a tutunului nefermentat, și/sau a tutunului fermentat în lipsa licenței sau a altor

acte confirmative care conferă titularului aceste drepturi, dacă valoarea mărfurilor accizate este mai mare de 4000 de unități convenționale, iar în cazul țigaretelor cu filtru sau fără filtru – o cantitate mai mare de 60000 de bucăți,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 2000 la 2500 unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 4500 la 6500 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

3. Articolul 250 va avea următorul cuprins:

„Articolul 250. Transportarea, păstrarea sau comercializarea mărfurilor supuse accizelor, fără marcarea lor cu timbre de control sau timbre de acciz

(1) Producerea, fără licență sau avizul necesar, precum și transportarea, păstrarea sau comercializarea mărfurilor supuse accizelor fără marcarea lor cu timbre de control sau timbre de acciz de modelul stabilit, dacă valoarea mărfurilor accizate este mai mare de 4000 de unități convenționale, iar în cazul țigaretelor cu filtru sau fără filtru – o cantitate mai mare de 60000 de bucăți,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 1500 la 4000 unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(2) Aceleași acțiuni însoțite de:

a) marcarea cu alte timbre decât cele de modelul stabilit;

b) săvârșită de două sau mai multe persoane;

c) dacă valoarea mărfurilor accizate este mai mare de 8000 de unități convenționale, iar în cazul țigaretelor cu filtru sau fără filtru – o cantitate mai mare de 120000 de bucăți,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 4000 la 10000 unități convenționale, sau cu închisoare de pînă la 3 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 30000 unități convenționale cu lichidarea persoanei juridice.

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (1), (2) sau (3), săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora,

se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 6 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 unități convenționale cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul II. – Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr.122/2003 (publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 248-251 art. 699), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 268 textul „art.248, 248¹, 248² și 249 din Codul penal” se substituie cu textul „art.248, 248¹, 248², 249, 249¹ și 250 din Codul penal”.

Articolul II. – [Codul contravențional nr. 218](#) din 24-10-2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 78-84 din 17-03-2017), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Se completează cu articolul 284¹ cu următorul cuprins:

Articolul 284¹. Circulația ilegală a produselor din tutun și/sau a produselor conexe

Prelucrarea industrială a tutunului, fabricarea produselor din tutun și/sau a produselor conexe, comercializarea angro a produselor din tutun și/sau a produselor conexe, a tutunului nefermentat, și/sau a tutunului fermentat în lipsa licenței sau a altor

acte confirmative care conferă titularului aceste drepturi, dacă această faptă nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii,

se sancționează cu amendă de la 250 la 400 de unități convenționale cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an, cu amendă de la 350 la 700 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în ambele cazuri, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Articolul III. - Legea Nr. 25/2023 pentru modificarea unor acte normative, (publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023 nr. 92 art. 136), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Art. VI. – Dispoziții finale și tranzitorii alin. (1) se completează cu lit.e) cu următorul cuprins:

„e) art. IV, care va intra în vigoare la 1 iulie 2024.

Articolul IV. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova

4. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului de lege nu atrage cheltuieli financiare suplimentare.

5. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Modificările propuse în proiectul de lege implică necesitatea modificării Codului Penal nr.985 din 18.04.2002 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.72-74 din 14.04.2009), cu modificările și completările ulterioare, Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr.122/2003 (publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 248-251 art. 699) cu modificările ulterioare, Codului contravențional nr. 218 din 24.10.2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 78-84 din 17.03.2017), cu modificările și completările ulterioare și Legii Nr. 25/2023 pentru modificarea unor acte normative, (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, din 21.03.2023 nr. 92 art. 136), cu modificările ulterioare.

Procuratura Generală